

NOVÝ HN MAGAZÍN

Inteligentné víkendové čítanie

ROZHOVOR
S MANŽELKOU
PETRA SAGANA

AKO SA KATKE
SMOLKOVEJ ŽIJE
S MAJSTROM SVETA

+
TV
program

HN HOSPODÁRSKE NOVINY

obsah
rozhoduje

www.hnonline.sk
vydáva MAFRA Slovakia, a. s.
piatok - nedeľa 13. - 15. novembra 2015, číslo 219, **

„Do Európy som utiekol pred vojnou. Ale som ako vo väzení“

MIGRAČNÁ KRÍZA | EÚ odklepla na pomoc Afrike mimoriadny fond. Slovensko prispeje pol miliónom eur a stovkou policajtov.

Od nášho vyslaného redaktora na Malte

Pavla Novotného

pavol.novotny@mafraslovakia.sk

La Valletta - „Na Maltu som utiekol z Líbye pred vojnou, v ktorej zahynula aj moja matka. Štyri dni som sa plavil spolu s ďalšími 460

Ľuďmi na preplnenej lodi do Európy. Chcel som lepší život, ale som tu ako vo väzení. Pol roka ma držali v internáčnom tábore, dodnes

nemám žiadne dokumenty. Nemôžem nikam vycestovať.“ Takto opisuje svoj príbeh utečenca mladý Afričan Lecon, ktorý si našiel prácu ako upratovač na verejnej pláži v malskej metropole La Valletta. Práve tam sa s ním rozprávame. Malta sa tento týždeň stala strebododom snáh o vyriešenie európskej migračnej krízy. Konal sa tu dvojdný summit Európskej

únie a Afriky, ktorý mal priniesť konkrétnejšie návrhy, ako by africké štáty mohli pomôcť zastaviť masový prílev migrantov do Európy. „Jedným z najdôležitejších výsledkov je zriadenie zvereňovacieho fondu, do ktorého bolo okamžite alokovaných 1,8 miliardy eur. Ďalšie peniaze vložila členská krajina podľa svojho uváženia,“ povedal novinárom po

skončení summitu premiér Robert Fico. Africké krajiny za to budú ešte na svojom území zachytávať migrantov snažiacich sa preplávať na člnoch do Európy. Slovensko do fondu odklepovalo príspevok vo výške pol milióna eur, čo je najviac spomedzi krajín V4 v prepočte na obyvateľa. Toto regionálne zoskupenie celkovo prispeje tromi miliónmi eur,

takže vo fonde bude mať hlasovacie právo.

Podľa čerstvých informácií zo včerajšej hodiny otázok v našom parlamente má tiež vláda v záložbe projekt, na základe ktorého k nám môže prísť 25 kresťanských rodín, ktoré hovoria aramejským jazykom a ohrozujú ich ISIS.

Pokračovanie na strane 7

Grécko ochromil generálny štrajk

Atény - Ulice hlavného mesta Grécka včera zachvátili rozsiahle nepokoje. A nezaobišli sa bez tvrdých zrážok demonštrantov s policiami. Na troch rôznych protestoch sa v centre metropoly zúčastnilo viac ako 25 000 ľudí. Generálny štrajk štátnych zamestnancov, ktorí protestujú proti úsporným opatreniam zavedeným v rámci tretieho záchranného balíka, spôsobil v krajine paniku. Nefungovali verejné služby, doprava, školy a nemocnice. Protestujúcich Grékov podporil aj premiér a predseda ľavicovej vládnej strany Syriza, ktorý vyzval na hromadnú účasť na protestoch. (RED)

SNÍMKA: REUTERS

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Veľké zdražovanie. Firmy za odpad zaplatia aj 10-krát viac

Bratislava - Už nie tisíce, ale desaťtisíce eur. Až tak môžu niektorým firmám stúpnuť náklady za odpad, tvrdí odborník na túto oblasť Radovan Kazda z Konzervatívneho inštitútu M. R. Štefánika. Štát totiž pripravil novú odpadovú politiku, ktorá začne platiť od budúceho roka. Doteraz znášali firmy iba čiastočnú zodpovednosť za separovaný zber. A väčšinu nákladov platili samosprávy. Po novom sa tak bremeno z obcí presunie na firmy. „Náklady na komunálny odpad sa pre

30

miliónov eur ušetria samosprávy - bremeno za odpad namiesto nich majú po novom zaplatiť firmy.

obce znížia takmer o tretinu, čo je zhruba 30 miliónov eur,“ povedal hovorca rezortu Maroš Štano. Do vreciek siahnu hlbšie firmy

v takmer všetkých odvetviach, najmä však tie, ktoré vyrábajú napríklad potraviny, nápoje, ale aj batérie či akumulátory. To, či si vyššie náklady premetnú výrobcovia do cien, zatiaľ nie je jasné. Podľa projektového manažera Podnikateľskej aliancie Slovenska Petra Kremského môžu firmy nakúpiť obaly, ktoré sú jednoduchšie na recykláciu. Tak, aby to nezvýšilo cenu ich výrobkov. (VAN)

Viac na strane 4, Masťný účet...

INVESTÍCIE

Rybníček: V Trenčíne by sme Jaguar nechceli

Bratislava - Investícia desaťročia, stovky pracovných miest a s tým spojený kapitál, ktorý má potenciál na rozvoj celého regiónu. To je časť z mnohých prínosov, ktoré sa skloňujú v súvislosti s príchodom automobilky Jaguar Land Rover k Nitre. Ale Trenčín by podľa slov primátora Richarda Rybníčka nemal o tieto veci zúžem. „Sme historické mesto. Naša koncepcia nie je postavená na jednej megafabrikke, ale na rozvoji služieb a malých a stredných podnikateľov,“ povedal v stredu podnikateľom

Rybníček na diskusnom podujatí HNregióny, kde sa odozdvádala cena Top firma Trenčianskeho kraja. Štátny tajomník ministerstva hospodárstva Rastislav Chovanec pripomenul, že príchod veľkej investície je prínosom pre všetkých. „Na takúto fabriku sa napaľujú aj 150 či 200 menších dodávateľov z regiónu,“ povedal Chovanec. Nová automobilka pritom mieri do Nitrianskeho kraja, kde by mala priniesť tisíce pracovných miest. (SLM)

Viac na strane 13, Rybníček...

1 USD	1,073	0,001	↑
1 CZK	27,031	0,009	↑
1 PLN	4,227	0,006	↑
1 HUF	312,250	0,550	↑
ROPA BRENT	45,060	-1,64%	↓

Predplatné

tel.: 02 48 238 238
email: predplatne@mafraslovakia.sk
www.hnonline.sk/predplatne

cena 0,99 EUR / predplatné 0,79 EUR

8588001382391 15219

Agroprogress

Môže byť pôdohospodárstvo sexi?

SPOLUORGANIZÁTOR

VELDAN

Svet farmárom uniká, chýba trvalá koncepcia

HN KONFERENCIE | Podnikatelia v agropríemysle i bývalí ministri sa zhodli, že agrárna politika potrebuje spoločný plán.

INZERCIA
Emitent
MINERÁLNE VODY a.s.
Slovenská 9, 081 86 Prešov, IČO: 31 711 464, zápis v OR OS Prešov, oddiel: Sa, vložka č. 223/P
oznamuje, že
„Predbežné vyhlásenie za II. polrok 2015“
podľa zákona č. 429/2002 Z.z. je zverejnené na internetovej stránke www.minvody.sk
HN13009

Poľnonákup ŠARIŠ, a.s.,
Bardejovská 44, 080 01 Prešov, IČO: 00 155 012,
zapisaná v Obchodnom registri Okresného súdu Prešov, odd.: Sa, vložka číslo: 78/P, v súlade s § 36 zákona č. 429/2002 Z.z. o burze cenných papierov oznamuje, že Predbežné vyhlásenie emitenta akcií za 2. polrok 2015 sú ako regulované informácie zverejnené na www.pnarisk.sk.
HN13008

Oznámenie
Emitent **Cestné stavby, a.s.**
Majerská cesta 69, 974 01 Banská Bystrica-Majer,
IČO: 31 562 957, zapisaná v obchodnom registri OS Banská Bystrica, odd. Sa, vl. č. 103/S, podľa § 36 zákona č. 429/2002 Z.z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov oznamuje, že regulované informácie
„Predbežné vyhlásenie k 30.09.2015 boli zverejnené na internetovej stránke spoločnosti www.cestnestavby.sk dňa 11.11.2015.“
HN13007

Emitent **ZTS Sabinov, a.s.**, Hollého 27, 083 30 Sabinov, IČO: 00590797 v súlade s ustanoveniami Zákona č. 429/2002 Z.z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov zverejňuje regulované informácie, ktorých predmetom je finančná situácia a výsledky hospodárenia z Predbežného vyhlásenia za obdobie 07-09/2015 sú zverejnené na jeho internetovej stránke www.ztssabinov.sk. Oznámenie o regulovanej informácii sa podáva 11.11.2015.
HN13005

Tatra banka, a.s.
so sídlom Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava 1, IČO 00 686 930
oznamuje,
že informácie podľa Opatrenia NBS č. 16/2014 o uverejňovaní informácií bankami a pobočkami zahraničných bánk k 30.9.2015 sú bezplatne prístupné v písomnej forme v sídle spoločnosti a na internetovej adrese www.tatrabanka.sk
HN13006

Homonitrianske bané Prievidza, a.s.
so sídlom Matice slovenskej 10, 971 01 Prievidza, IČO: 36 005 622 zapisaná v Obchodnom registri Okresného súdu v Trenčíne, Odd.Sa vl.č. 318/Ro z n a m u j e v súlade s § 36 zákona č. 429/2002 Z.z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov, že Predbežné vyhlásenie k 30.09.2015 je ako regulovaná informácia dostupná v Centrálnej evidencii regulovaných informácií a na webovom sídle spoločnosti www.hbp.sk.
HN12975

FRANKLIN TEMPLETON INVESTMENT FUNDS
Société d'investissement à capital variable
Registrowane sídlo: rue Albert Borschette, L-1246 Luxembourg, R.C.S., Luxembourg B 35 177
FRANKLIN TEMPLETON INVESTMENTS

POZVÁNKA NA VÝROČNÉ VALNÉ ZHROMAŽDENIE PODIELNIKOV FRANKLIN TEMPLETON INVESTMENT FUNDS
Oznamujeme, že výročné valné zhromaždenie podielnikov (ďalej len „zhromaždenie“) Franklin Templeton Investment Funds (ďalej len „fond“) sa bude konať v sídle spoločnosti do 30. novembra 2015 o 14.30 hod. s nasledujúcim programom:

PROGRAM

- Prezentácia správy predstavenstva
- Prezentácia auditorskej správy
- Schválenie účtovnej závierky fond za účtovné obdobie končiacia sa 30. júna 2015
- Odovzdanie z predstavenstva
- Opätovné vymenovanie nasledujúcich ôsmich riaditeľov: Vážený Trevor Trefgarne, Dr. J.B. Mark Mobius, Messrs Gregory E. Johnson, Vijay C. Advani, Mark G. Holowesko, Geoffrey A. Langlands, William Lockwood a James J.K. Hung
- Znovuzmenenie PricewaterhouseCoopers Société Coopérative za audítora
- Schválenie výplaty dividend za účtovné obdobie končiacia sa 30. júna 2015
- Preverovanie iných záležitostí, ktoré môžu nastať pred zhromaždením.

HLASOVANIE
Uznesenia o programe schôdže si nebudú vyžadovať uznaniaschopnosť a budú prijať väčšinou hlasov podielnikov prítomných alebo zastupovaných na zhromaždení.

PRAVIDLÁ HLASOVANIA
Majitelia zaregistrovaných podielov, ktorí sa nemôžu zúčastniť na zhromaždení, môžu hlasovať na základe plnej moci zaslaním formulára sphomocnenia do kancelárie správcovskej spoločnosti fondu Fund, Franklin Templeton International Services S.A. a.s., rue Albert Borschette, L-1246 Luxembourg najneskôr do 23. novembra 2015 do 17.00 hod.
Podľa lexemburských právnych predpisov z 28. júna 2014 o imobilizácii akcií na doručiteľa a podielov si držiteľia akcií na doručiteľa v emisii musia zaregistrovať svoju fyzickú akciu na doručiteľa v spoločnosti Franklin Templeton International Services S.A. (ďalej len „depozitár“). Všetky fyzické akcie na doručiteľa, ktoré nebudo uložené do 19. februára 2016, budú zrušené a finančné prostriedky v dôsledku zrušenia týchto akcií na doručiteľa budú uložené v luxemburskej štátnej pokladnici Caisse de Consignation.
Hlasovanie a finančné práva týkajúce sa fyzických akcií na doručiteľa možno realizovať, ak tieto fyzické akcie na doručiteľa boli uložené a zaregistrované u depozitára

MESTO ZHROMAŽDENIA
Upozorujeme podielnikov, že zhromaždenie sa môže konať aj inom mieste v Luxembursku, ako je sídlo fondu, ak si to vyzhľadajú výnimčne okolnosti, a to na základe bezpodmienečného a konečného rozhodnutia predsedu zhromaždenia. V takomto prípade budú podnikatelia, prítomní v sídle fondu do 30. novembra 2015 o 14.30 hod., riadne informovaní o presnom mieste konania zhromaždenia, ktoré sa potom začne o 15.30 hod.
Podnikatelia, ktorí sa chcú zúčastniť na zhromaždení, musia byť prítomní v sídle fondu o 14.00 hod.
Upozorujeme, že všetky odkazy na čas v tomto oznámení predstavujú čas.
Predstavenstvo
HN12902

Oznám pre majiteľov Štátneho dlhopisu 218
Oznámenie Agentúry pre riadenie dlhu a likviditu o úrokovom výnose Štátneho dlhopisu 218, ISIN SK 4120008202, pre obdobie od 16. 11. 2015 do 15. 5. 2016.
Dňa 12.11.2015 bola fixovaná referenčná úroková sadzba 6M EURIBOR na úrovni -0,011 % p. a. V zmysle Emisijných podmienok štátnych dlhopisov 218 a platnej legislatívy, ktorá upravuje vydávanie štátnych dlhopisov, Agentúra pre riadenie dlhu a likviditu oznamuje, že úroková sadzba výnosu (kupónu) Štátneho dlhopisu 218, ISIN SK 4120008202, pre úrokové obdobie od 16. 11. 2015 do 15. 5. 2016 bude 0,00 % p. a.
HN13018

Na konferencii Agroprogress sa zúčastnili aj bývalí ministri pôdohospodárstva (zľava) Vladimír Chovan, Peter Baco a Zsolt Simon. SNÍMKA: HN/PETER MAYER

HN konferencie

Michal Skýpala @hn
michal.skypala@mafrasslovakia.sk

Trnava - Nízke výkupné ceny, zrušené európske kvóty na mlieko či tvrdá konkurencia zo zahraničia. To sú aktuálne boľavky slovenských farmárov. Poľnohospodári v súčasnosti bojujú o prežitie na viacerých frontoch. Naše najväčšie esá z agropríemyslu i bývalí ministri rezortu sa na HNkonferencii zhodli, že slovenské poľnohospodárstvo potrebuje jednotnú víziu.
Konferencia Agroprogress, ktorú spoluorganizujú vydavateľstvo Veldan a Hospodárske noviny, sa venovala aktuálnym témam v poľnohospodárstve. Otvorila ju provokatívna otázka. „Môže byť poľnohospodárstvo sexi?“ spýtal sa riaditeľ vydavateľstva Veldan Marian Hains. Celá poľnohospodárska séra totiž podľa neho trpí poškvrneným imidžom a dôvody hľadali aj bývalí ministri.

Chýba pridaná hodnota
„Nedokonalá dohoda je mnohokrát lepšia ako nedohoda,“ povedal bývalý minister pôdohospodárstva za HZDS Peter Baco, ktorý v deväťdesiatych rokoch na ministerskej stoličke strávil dokopy šesť rokov. Jednotnú víziu naprieč politickým spektrom by uvítal. Bývalý šéf rezortu kritizoval aj znižovanie produkcie, ktorá je teraz podľa neho na úrovni z čias prvej svetovej vojny. Šéf agrotezortu z rokov 2002 až 2006 a 2010 až 2012 za Most-Híd Zsolt Simon si, naopak, myslí, že naši farmári vyrobia príliš mnoho a predajú za nízku cenu. „Predávajú na vagóny a hektolitry, a nie na výrobu, to je skutočný problém,“ povedal. Podľa neho chýba pridaná hodnota našich výrobkov. Problém vidí i v legislatíve. Pri vstupe do Európskej únie sme z desiatich vstupujúcich krajín mali vyrokované najhoršie podmienky. Ako správne riadiť rezort poľnohospodárstva, zhodnotil i analytik UniCredit Bank Tomáš Matoušek. „Hľadanie príčin trvá dvadsať rokov, je načase hľadať odpoveď,“ prizvukuje. Poukázal na to, že v agrosektore neustále klesá pridaná hodnota. Medziročne až o 43 miliónov eur. Za Európou tak značne zaostávame. Dôvodom je podľa neho zlý manažment a nefungujúce systémy. Chýba poistenie, špecializované projekty i odbyt. Slovensku škodí aj nízka diverzifikácia, teda, že sa zameriavame na základné potraviny.

ANKETA

Áký je aktuálne najväčší problém slovenského poľnohospodárstva?

Emil Macho
generálny riaditeľ Agropodniku, a. s.
Slovenské výrobné firmy a spracovatelia majú úplne minimálnu ponuku. Je obrovský nedostatok slovenských výrobkov, takže pridaná hodnota ostáva v zahraničí. Dopustujeme základný produkt, napríklad pšenicu, vyvezieme ju von, ale výrobok s pridanou hodnotou už nakupujeme zo zahraničia.

Viera Tóthová
riaditeľka RENOVIÁ AGRO pre Slovensko
Veľmi klesla cena mlieka. Straty utrpeli poľnohospodári aj suchom. Mali by sa tomu všetci venovať a dopracovať sa k systému pomoci ako v Českej republike. Správnym liekom by bolo, keby si sadli za jeden stôl štát, poľnohospodári a poisťovatelia. Treba začať hovoriť o týchto problémoch a začať budovať systém.

Ján Pokrivčák
profesor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre
Problém je, že veľa veľkých slovenských fariem nie je dostatočne produktívnych na to, aby sa presadzovali dľhodoba na trhoch a väčšinou žijú z dotácií. Bez priamych platieb by nemohli existovať. Takže chýba konkurencieschopnosť veľkých fariem. Zmeni sa to len veľmi pomaly, pretože nové malé farmy sa do tohto sektora ťažko dostávajú.

Pavel Vítek
šéfredaktor vydavateľstva Veldan
Problémy sú tri. Najväčší je, že poľnohospodárstvo nemá doktrínu. Každý normálny štát potrebuje koncepciu zakotvenú v zákone. V druhom rade treba vymyslieť aj efektívny systém podpory farmárov. Stále sa kričí, že poľnohospodár nič nerobí, len berie peniaze. Nie je to pravda, tak to funguje na celom svete. Tretím problémom je, že poľnohospodárstvo má veľmi zlý imidž.

“
Prioritou je zapojenie mladých, pre ktorých je problém získať úvery z dotácií.

Nivelin Noev
z generálneho riaditeľstva EK pre poľnohospodárstvo

Aktuálne sa pripravujú nové výzvy na dotácie pre nové programové obdobia. Ak sa pozrieme na to, ktoré krajiny sú už pripravené, u nás zatiaľ s prípravou zaostávame. Vo fonde na podporu vidieka je na budúce obdobie pripravených 425 miliónov eur, na poľnohospodárstvo sa z neho ujde najviac, až 328 miliónov. Najviac zhltnú tri štáty – Francúzsko, Španielsko a Rumunsko.

Zahranie má u nás nižšiu kvalitu

Dôsledkom jednotného trhu a globalizácie je podľa farmárov prax, že západné firmy k nám dodávajú potraviny s inou receptúrou ako na svojich domácich trhoch. Cieľom vstupu do únie bolo, aby kvalita bola na rovnakej úrovni ako všade inde, hovorí profesor Ján Pokrivčák zo Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Štát by mal vytvárať tlak na odstránenie rozdielov. „Je neakceptovateľné, aby sa tieto potraviny u nás predávali za rovnakú cenu ako v zahraničí,“ dodáva.

Ďalším strážnikom pre farmárov je globálne otepľovanie. Znižuje sa produkcia našich výrobkov a častejšie sa objavujú záplavy. „Až osemdesiat percent rastlinnej výroby závisí od počasia,“ povedal riaditeľ Agra poisťovne Dalibor Bán. Podľa poisťovne trpia hlavne sója a kukurica. Odškodnenie od štátu však nedostane každý. Paradoxne však klesá aj počet poistených farmárov.